

ת"פ 36927/04/15 - מדינת ישראל נגד כוורת המרכז למוצרי בניה ובית בע"מ, יורם כהן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 36927-04-15 מדינת ישראל נ' כוורת המרכז
למוצרי בניה ובית בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עילית פאלוך

המאשימה

נגד

1. כוורת המרכז למוצרי בניה ובית בע"מ
2. יורם כהן
שניהם ע"י ב"כ עו"ד אברהם שהבזי

הנאשמים

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשמים הורשעו בעבירות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - החוק), ופקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - הפקודה), וזאת על יסוד הודאת נאשם 2 (להלן - הנאשם), בשמו ובשם נאשמת 1 (להלן - הנאשמת), בעובדות כתב האישום המתוקן.
2. כתב האישום המתוקן אוזח חלק כללי וארבעה אישומים. בחלק הכללי נאמר כי בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום היתה הנאשמת - חברה פרטית מוגבלת במניות - פעילה כחנות לחומרי בניין בנתניה. הנאשמת היתה בגדר "עוסק", כמשמעותו בהוראות החוק, והנאשם שימש כמנהל פעיל ובעל מניות בנאשמת.
3. באישומים שבכתב האישום המתוקן נאמר, בתמצית, כלהלן:

אישום ראשון

העובדות:

בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום, בין שנת 2009 לשנת 2012, ניכו הנאשמים מס תשומות בסכום כולל של 1,887,130 ₪ (קרן מס), באמצעות 48 חשבוניות מס כוזבות שהוצאו להם על ידי חברת י.ש. המובילים בע"מ וחברת א.ד. נתיבי המרכז בע"מ ומנהליהן, האחים מר יעקב (ג'קי) מור (להלן - מור)

ומר אבנר שפיר (להלן - שפיר).

- החשבוניות הכוזבות אותן ניכו הנאשמים כללו פירוט בדבר אספקת טובין ושירותים שונים, בעוד שבפועל לא סופקו לנאשמים השירותים או הטובין שפורטו בחשבוניות; והכל במטרה להתחמק מתשלום מס.

הוראות החיקוק:

- ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בהוראות סעיף 38 לחוק - 48 עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(5) יחד עם סעיף 38 לחוק.

אישום שני

העובדות:

- בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום היו הנאשמים חייבים לנהל פנקסי חשבונות ורשומות אחרות התאם להוראות החוק ותקנות מס ערך מוסף (ניהול פנקס חשבונות), תשל"ו-1975.
- בתקופה זו הכינו הנאשמים או ניהלו, או הרשו לאחרים להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות באופן שכללו בספריהם חשבוניות כוזבות אשר אותן קיזזו כתשומות; והכל במטרה להתחמק מתשלום מס.

הוראות החיקוק:

- הכנה או ניהול של פנקסי חשבונות כוזבים - עבירה לפי הוראות סעיף 117(ב)(6) לחוק.

אישום שלישי

העובדות:

- בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום כללה הנאשמת, בדיווחיה השנתיים למס הכנסה באמצעות הנאשם, הוצאות כוזבות בסכום כולל של 11,668,753 ₪.
- במעשים אלה הכינו הנאשמים דוחות כוזבים והשתמשו, במזיד, בכל מרמה, עורמה ותחבולה כדי להתחמק ממס.

הוראות החיקוק:

- השמטת הכנסה מתוך דו"ח במזיד ובכוונה להתחמק ממס - 3 עבירות לפי הוראות סעיף 220(1) לפקודה.
- הכנה או קיום של פנקסי חשבונות או רשומות אחרות כוזבות במזיד ובכוונה להתחמק ממס - 3 עבירות לפי הוראות סעיף 220(4) לפקודה.
- שימוש במרמה, עורמה או תחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס - 4 עבירות לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודה.

אישום רביעי

העובדות:

- במהלך שנת 2012 ביצעו הנאשמים 12 עסקאות מכר, שבמסגרתן מכרו למור חומרי בניה וטובין שונים בסכום כולל של 627,957 ₪. הנאשמים הנפיקו בגין עסקאות אלה מסמכים הנחזים לחשבוניות מס שכותרתם "חשבוניות טיוטה" או "העתק משוחזר". בכל אחת מחשבוניות אלה פירטו הנאשמים את הטובין שנמכרו ואת מחיר העסקה ובארבע מהן נרשם סכום סתמי שאינו משקף את מחיר העסקה האמתי.
- הנאשמים לא כללו בספריהם את החשבוניות הנ"ל, לא הוציאו חשבוניות מס כדין בגין עסקאות המכר ולא דיווחו עליהן למע"מ ולמס הכנסה.

הוראות החיקוק:

- לא הוציא חשבונית מס שיש חובה להוציאה - 12 עבירות לפי הוראות סעיף 117(א)(13) לחוק.
 - לא ניהול פנקסי חשבוניות בהתאם להוראות המנהל - עבירה לפי הוראות סעיף 216(5) לפקודה.
4. בתחילת הדרך כפרו הנאשמים במיוחס להם. ואולם, לאחר שהחלה שמיעת הראיות לפני הגיעו הצדדים להסדר טיעון, שבמסגרתו הוסכם על תיקון כתב האישום והגשת כתב האישום המתוקן.
- הסדר הטיעון כלל הסכמות נוספות, לרבות לעניין העונש, כלהלן:
- הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום המתוקן.
 - הנאשמים יסירו את מלוא מחדליהם.
- המאשימה תגביל את טיעוניה לעונש באופן שבעניינו של הנאשם תעתור לעונש מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, ואילו ההגנה לא תהא מוגבלת בטיעוניה ברכיב ענישה זה. בנוסף, הצדדים יעתרו במשותף להשתת עונש מאסר מותנה, לפי שיקול דעתו של בית המשפט, וכן לקנס כספי בסך 50,000 ₪ על הנאשמת ובסך 130,000 ₪ על הנאשם (ומאסר חלף תמורתו).
5. הנאשם הודה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן, בשמו ובשם הנאשמת, ועל יסוד הודאה זו הורשעו הנאשמים בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום המתוקן, כאמור לעיל. בנוסף, הנאשמים הסירו את מלוא מחדליהם, הן במע"מ והן במס הכנסה. בנסיבות אלה טענו לפני ב"כ הצדדים לעונש, במסגרת ההסכמות הנ"ל.
6. להשלמת התמונה העובדתית יובהר, כי התיק דנא הינו חלק מפרשה גדולה של הוצאת חשבוניות פיקטיביות, בהיקפים עצומים, על ידי האחים מור ושפיר וחברותיהם, לגורמים שונים (להלן - המקזזים).
7. מוציאי החשבוניות בפרשה זו, שהם כאמור האחים מור ושפיר וחברותיהם, הועמדו לדין בנפרד, בת.פ. 13-03-7455 **מדינת ישראל נ' מור ואח'**. יש לציין כי בנוסף לעבירות מס - כאמור, בהיקפים עצומים - הואשמו מור ושפיר גם בעבירות נוספות, לרבות סחיטה באיומים לפי הוראות סעיף 428 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). מור ושפיר כפרו במיוחס להם אך בסופו של דבר הורשעו, לאחר שמיעת הראיות, כמפורט בהכרעת הדין שניתנה בעניינם. בגזר הדין, שניתן בעניינם של מור ושפיר ביום 12.8.15, נגזרו על השניים עונשים כבדים. ברכיב המאסר בפועל נגזר על מור עונש כולל של תשע שנות מאסר בפועל ועל שפיר עונש כולל של שש וחצי שנות מאסר בפועל. ברכיב הקנס נגזר על מור קנס בסך של 4 מיליון ₪ ועל שפיר קנס בסך של 800,000 ₪. יוטעם, כי ערעור על גזר

הדין, אותו הגישו מור ושפיר, תלוי ועומד כיום בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

8. באשר למקזזים - על פי הפירוט שהגישה ב"כ המאשימה, עניינם טופל בדרך של הגשת כתבי אישום או הליך של כופר, בהתאם לסכומי העבירות. ב"כ המאשימה ציינה כי בשלושה מקרים של מקזזים, שנגדם הוגשו כתבי אישום, כבר ניתנו גזרי דין; כלהלן:

ת.פ. (פתח תקווה) 43805-04-15 **מדינת ישראל נ' משכנות גנים יזמות וקבלנות בע"מ ואח'** (גזר דין מיום 1.2.16) - בו נגזרו, ברכיב הענישה של מאסר בפועל, 16 חודשי מאסר בפועל. דובר בהסדר טיעון סגור, במקרה שבו סכום המע"מ בחשבוניות הפיקטיביות שקוזזו התקרב לשלושה מיליון ₪. המחדלים הוסרו במלואם.

ת.פ. (ירושלים) 17439-01-15 **מדינת ישראל נ' שילה פיתוח כבישים בע"מ ואח'** (גזר דין מיום 15.11.15) - בו נגזרו, ברכיב הענישה של מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר בפועל. דובר בהסדר טיעון דיוני בלבד, כאשר ב"כ המאשימה עתרה להשתת עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה סכום המע"מ בחשבוניות הפיקטיביות שקוזזו היה 417,666 ₪, אם כי לא כל המחדלים הוסרו. מתחם העונש ההולם שנקבע היה בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

ת.פ. (ירושלים) 48229-01-15 **מדינת ישראל נ' גשר חפירה וחציבה בע"מ ואח'** (גזר דין מיום 18.9.15) - בו נגזרו, ברכיב הענישה של מאסר בפועל, 20 חודשי מאסר בפועל. דובר בהסדר טיעון דיוני בלבד, אם כי המאשימה הגבילה עצמה לטיעון לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה סכום המע"מ בחשבוניות הפיקטיביות שקוזזו היה 4,108,457 ₪. רק המחדלים מול מע"מ הוסרו. מתחם העונש ההולם שנקבע היה בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשי מאסר בפועל.

ב. הראיות לקביעת העונש:

9. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש. מטעם הנאשם העידו שלושה עדי אופי וכן הוגש קלסר מוצגים (סומן ס/1).

10. עדי האופי מטעם הנאשם העידו כלהלן:

מר רפאל דוק - שהעיד לפניי וגם צירף שני מכתבים, סיפר על היכרות בת 35 שנים עם הנאשם, שאצלו הוא עובד במסגרת הנאשמת. מר דוק סיפר כי הכיר את הנאשם עוד כשהוא (מר דוק) היה ילד בשכונת מצוקה, ותיאר את טוב ליבו ונדיבותו של הנאשם, אשר לדבריו נתרם בכל עת לעזור לזולת ופועל כדי להיטיב עם אחרים ולא על מנת להרוויח כסף.

מר דוק הוסיף וטען כי בפרשה דנא נפל הנאשם קורבן למשפחת מור, בנופלו לתוך "מלכודת דבש" אותה כרו לו.

מר מיכה שולדינר - העיד אף הוא על היכרות ממושכת ורבת שנים עם הנאשם, עוד מימי השירות הצבאי, וסיפר על אופיו הטוב של הנאשם והעזרה אותה הוא הושיט לו ולאנשים אחרים רבים, לרבות בני נוער בסיכון.

מר שולדינר תיאר כיצד הוא נפצע קשה בקרב, במהלך מלחמת יום הכיפורים, ועבר הליך אשפוז ושיקום ארוך בו הנאשם ליווה אותו ועזר לו מאוד. אף הוא טען כי הנאשם הסתבך בפרשה זו בעקבות היכרותו עם מור.

גב' רחל כהן, אשתו של הנאשם - סיפרה על היכרותם, ילדיהם ונכדיהם (גם במסמך בכתב). גב' כהן סיפרה כי הנאשם מתאפיין ביכולת עשייה רבה, מחד גיסא, וברצון לעזור לזולת, מאידך גיסא. לדבריה, ההיכרות בין הנאשם לבין מור החלה בנסיבות קשות, כאשר מור איבד את בנו שנהרג בתאונת דרכים והנאשם רצה לעזור לו. בין הנאשם לבין מור התפתחה שותפות עסקית אך בהמשך המצב הלך והתדרדר. לטענתה הנאשם היה נתון, כנראה, ללחצים בהם הוא לא עמד, וכך הסתבך בדבר עבירה.

גב' כהן ציינה כי מבחינתה מה שחשוב הוא שהנאשם ידע לקחת אחריות על מעשיו ולמזער את הנזקים שנגרמו בעטיים. עם זאת, היא הוסיפה וסיפרה על המצב הרפואי הלא קל של שניהם (בעניין זה גם צירף ב"כ הנאשמים תעודות רפואיות).

11. ב"כ הנאשמים הגיש גם ראיות נוספות לעונש (בקלסר ס/1). בראיות אלה נכללו מכתביהם של מר דוק וגב' כהן, וכן התעודות רפואיות בעניינם של הנאשם ואשתו. בנוסף הוגשו, בין השאר, מכתבים ממכרים נוספים של הנאשם (מר תום כהן ומר עמירם סיוון), וכן תעודות הוקרה ומכתבי תודה שניתנו לנאשם על התנדבות ועזרה בפרויקטים רבים ושונים.

ג. עיקר טיעוני הצדדים:

12. ב"כ המאשימה פתחה את טיעונה בהתייחסות להסדר הטיעון שנערך בין הצדדים, תוך הדגשה כי לשיטת המאשימה הרף העונשי לו הסכימה להגביל את עצמה - קרי 18 חודשי מאסר בפועל - נמצא אף למטה מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם. לדבריה, המאשימה הסכימה לטעון לרף זה רק נוכח עריכת הסדר הטיעון, ובנסיבות אלה עתירתה היא להשתתף עונש זה ולא למטה הימנו.

13. באשר למתחם העונש ההולם ציינה ב"כ המאשימה כי מדובר, לשיטתה, בשני "אירועים" (כמשמעותם בהוראות סעיף 40יג לחוק העונשין). האישומים הראשון עד השלישי - העוסקים בקיזוז חשבוניות פיקטיביות או דרישת הוצאות כוזבות וניהול ספרי חשבוניות כוזבים - אירוע אחד; והאישום הרביעי - אירוע נפרד ונוסף.

14. ב"כ המאשימה טענה, כי המאשימה נוהגת לטעון בעבירות של קיזוז חשבוניות פיקטיביות, כאשר מדובר בסכומים שבין מיליון ₪ לבין שלושה מיליון ₪, למתחם עונש הולם שבין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל. כאן מדובר בסכומים גבוהים בהרבה - 1.8 מיליון ₪ בעבירות המע"מ ומעל 11 מיליון ₪ בעבירות מס ההכנסה - ועל כן, כאמור, עתירת המאשימה היא למטה מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם ונעשתה רק במסגרת הסדר הטיעון ועל רקע הסרת המחדל המלאה.

15. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת העבירות הכרוכות בחשבוניות פיקטיביות, שלטענתה הן בבחינת "מכת מדינה". במקרה דנא עסקינן גם בעבירות רבות, שנעברו במשך תקופה ארוכה של מספר שנים, כך שמידת הפגיעה שנגרמה לערכים המוגנים - ההגנה על הקופה הציבורית ועל שוויון הנשיאה בנטל המס - היתה משמעותית. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחמי עונש הולמים כלהלן: באישום הראשון עד השלישי ("האירוע" הראשון, לשיטתה) בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל; ובאישום הרביעי ("האירוע" השני, לשיטתה) בין 4 חודשי מאסר בפועל לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

16. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחמי העונש ההולמים הסכימה ב"כ המאשימה כי מיקומו הנכון של הנאשם הוא ברף התחתון של המתחמים, וזאת נוכח העדר עבר פלילי, שיתוף פעולה (אם גם

המוגבל) בחקירה, ההודאה בבית המשפט והסרת המלצה. ב"כ המאשימה עתרה אפוא להשתת עונש של מאסר בפועל על הנאשם לתקופה של 18 חודשים; וכן להשתת ענישה נלווית וענישה לנאשמת בהתאם להסכמות הצדדים.

17. עוד התייחסה ב"כ המאשימה, כפי שמתבקש בנסיבות העניין, לפרשת מור ושפיר, שבה כאמור נחקרו הן מוציאי החשבוניות (האחים מור ושפיר) והן מקזזי חשבוניות, ובהם הנאשמים דנא. ב"כ המאשימה הדגישה כי על אף שמור הינו בעל אישיות כוחנית ודורסנית - כפי שהסתבר במהלך משפטו - הנאשם דנא לא היה בעל חוב של מור, או מי שלוה ממנו כספים, אלא שותף שלו, ועל כן לא ניתן לקבל טענות אודות אילוף או איומים מצדו של מור כלפי הנאשם. לדידה, הנאשם נכנס לשותפות עם מור מרצונו הטוב והחופשי, והיבטים של כפייה או אילוף לא עלו כלל במסגרת היחסים ביניהם.

18. ב"כ הנאשמים התייחס אף הוא לפרשת מור ושפיר, וטען כי תחילת האינטראקציה בין הנאשם לבין מור היתה בשותפות אמיתית, שמאחוריה עמדה עסקת אמת - וממילא גם לא ביצוע של עבירות כלשהן - הגם שהדגיש כי הנאשמים אינם חוזרים בהם מההודאה בעובדות כתב האישום המתוקן. יתר על כן, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, לנאשם לא נצמחה הכנסה כספית ישירה, שנכנסה לכיסו, מביצוע העבירות, ואף בכך יש כדי ללמד על מידת אשמו המזערית.

ב"כ הנאשמים הוסיף והדגיש בהקשר זה את הודאת הנאשם בחקירותיו ברשות המיסים, שמלמדת אף היא על אופיו הנורמטיבי, שכן (לשיטת ב"כ הנאשמים) בהעדר הודאה זו לא ניתן היה לבסס הרשעה של הנאשמים, בוודאי לא בסכומים שבגינם הם בסופו של דבר הורשעו.

19. לשיטת ב"כ הנאשמים, הנאשמים - ובמיוחד הנאשם - הם מקורבנותיו של מור, והדברים אף מתקרבים לכדי כורח, כהגדרתו בהוראות סעיף 34ב לחוק העונשין. ב"כ הנאשמים הפנה בהקשר זה להכרעת הדין בעניין מור ושפיר, בה תואר כיצד אחד העדים במשפט ניצב "רועד כעלה נידף" אל מול מור (פסקה 482 להכרעת הדין), וביקש להסיק מכך גם לעניינו של הנאשם.

ב"כ הנאשמים הדגיש, כי במהלך חקירת הנאשם ברשות המיסים כתב הנאשם לחוקר "פ.ח.ד.", והדברים מדברים בעד עצמם. ב"כ הנאשמים הפנה גם לפרוטוקול עדותו של הנאשם במשפטם של מור ושפיר, שבו הנאשם אמנם ציין שמור "אף פעם לא איים עליי" אך הוסיף וסיפר כי הרגיש "לחץ, חנוק, לא טוב" (ר' נספח 7 בס/1).

20. בנסיבות אלה, כאשר (לשיטת ב"כ הנאשמים) מחד גיסא מידת אשמתם של הנאשמים היא מזערית, ומאידך גיסא העבירות נעשו בתנאים המתקרבים כדי כורח, ב"כ הנאשמים עתר לקביעת מתחם עונש הולם מקל, בין חמישה חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, לבין 15 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשמים עתר עוד לקביעה כי מדובר ב"אירוע" אחד בלבד, וממילא לקביעת מתחם עונש הולם אחד בלבד לכל העבירות והאישומים מושא כתב האישום המתוקן.

21. ב"כ הנאשמים הרחיב בתיאור הנסיבות המקלות בעניינו של הנאשם:

ראשית, היות הנאשם אדם נורמטיבי לעילא, העוזר לזולת ותורם לחברה.

שנית, נסיבות חייו המורכבות-כיום של הנאשם, אשר נאלץ להתמודד הן עם בעיות רפואיות שלו ושל אשתו והן עם קשיים כלכליים.

שלישית, שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק, שלשיטת ב"כ הנאשם היה מלא לחלוטין מהרגע הראשון.

ורביעית, הסרת המחדל המלאה בטרם מתן גזר הדין, המלמדת אף היא על נטילת אחריות מלאה. ב"כ הנאשמים הדגיש בהקשר זה כי הסרת המחדלים נעשתה בעוד חרב כתב האישום מונחת על צווארו של הנאשם, כך שהנאשם נאלץ להסכים לדרישות פקיד השומה הגם שלטעמו הן היו מופרזות.

22. ב"כ הנאשמים עתר אפוא להקל ככל האפשר עם הנאשם ולגזור את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם אותו הציע, דהיינו: לעונש של חמישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות.

23. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הרחיב בתיאור הפרשה ונסיבותיה. הנאשם פתח בהבעת צער עמוק על הנזק שהוא גרם במעשיו, הן למדינה והן למשפחתו ולעובדיו בחברה. לטענת הנאשם, הקשר בינו לבין מור החל על רקע הומני בלבד, לאחר שבנו של מור נהרג בתאונת דרכים. רק בהמשך הדברים דובר בשותפות עסקית, שבסופו של דבר התדרדרה לכדי דבר עבירה, שהנאשם מצר ומתחרט על ביצועה עד מאוד.

הנאשם הדגיש כי עובר לביצוע העבירות היתה החברה-הנאשמת עסק יציב, שנוהל כהלכה במשך 25 שנים ופרנס בכבוד 30 עובדים. עוד ציין הנאשם כי הוא אינו מאשים אף אחד חוץ מעצמו.

קביעת מתחמי העונש ההולמים:

ד.

24. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגיניו הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשין.

קביעת מתחם העונש ההולם לכל אירוע תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות המפורטות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

25. כתב האישום המתוקן אוחז, כאמור, ארבעה אישומים. יחד עם זאת, ניסוח כתב האישום אינו קובע לעניין הגדרת "אירוע" - כמשמעותו בהוראות סעיף 40ג לחוק העונשין - והמבחן המקובל לכך הוא מבחן ה"קשר ההדוק", אשר נקבע בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (2014) ואומץ בפסיקה מאוחרת יותר. על פי מבחן זה הדין הוא עם ב"כ הנאשמים, שכן מדובר בעבירות שבוצעו כחלק ממהלך עברייני אחד, באותה תקופה, ועל כן אין מקום לפיצולם המלאכותי ליותר מאשר "אירוע" אחד.

26. באשר למתחם העונש ההולם לאירוע אחד זה, יש לציין כי הפסיקה חזרה וקבעה שעבירות מס הן עבירות חמורות, אשר ביצוען פוגע בערכים חברתיים חשובים, ובהם ההגנה על הקופה הציבורית שבאוצר המדינה וההגנה על שוויון הנשיאה בנטל המס. לא זו אף זו: מי שמבצע עבירות מס אינו מפר אך את החובות המוטלות עליו לפי דין אלא גם גוזל כספים מקופת הציבור. כמו כן, כאשר מדובר בעבירות מס הכוללות יסוד של מרמה, כבענייננו, מידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים הינה חמורה אף יותר ועל כן הענישה בגין צריכה לכלול, ככלל, רכיב של מאסר בפועל ממשי מאחורי סורג

ובריח.

במקרה דנא מדובר בעבירות חוזרות ונשנות, שביצוען התמשך לאורך ארבע שנות מס רצופות והתאפיין בהיקף כספי ניכר: ניכוי מס תשומות בסכום כולל של 1,887,130 ₪ (קרן מס), באמצעות 48 חשבוניות פיקטיביות, ודיווחים למס הכנסה על הוצאות כוזבות בסכום כולל של 11,668,753 ₪. מדובר אפוא במקרה חמור, ועל מתחם העונש ההולם ליתן לכך ביטוי.

27. ב"כ הנאשמים טען להתקיימות תנאים, המתקרבים לשיטתו כדי סייג הכורח, וזאת כשיקול קולה בקביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם (בהתאם להוראות סעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין) . ואולם, אין בידי לקבל טענה זו. הקביעות בהכרעת הדין שניתנה בעניינם של מור ושפיר הינן אמנם חמורות, גם בהיבט של דרך התנהלותו הכוחנית והמאיימת של מור, אך אין לפניי אינדיקציה ממשית לכך שהנאשמים דנא היו קורבנותיו במישור זה - וזאת אפילו מתוך עדות הנאשם עצמו במשפטם של מור ושפיר.

יחד עם זאת, ממכלול נסיבות העניין - כמו גם עברו הנורמטיבי ארוך-השנים של הנאשם - ניתן ללמוד כי בפרשה זו הנאשם אמנם נגרר לדבר עבירה אחרי אחרים, ולהיבט זה יש ליתן משמעות-קולה בקביעת מתחם העונש ההולם (ר' בהוראות סעיף 40ט(א)(2) לחוק העונשין).

28. באשר למדיניות הענישה, הנוהגת בשנים האחרונות, ראוי להזכיר את רע"פ 1866/14 **זקן נ' מדינת ישראל** (2014). מדובר במקרה הדומה למדי לעניינו בהיבט של היקף ניכוי מס התשומות וכן בהיבט ההסרה המלאה של המחדל; אך ללא עבירות מס ההכנסה ועבירות המקבילות לאישום הרביעי דנא, כך שמדובר במקרה הקל מעניינו. באותו מקרה המאשימה הגבילה עצמה לטיעון לתקופת מאסר בפועל של 10 חודשים, ובית משפט השלום גזר על הנאשם, ברכיב זה, 8 חודשי מאסר בפועל. ערכאות הערעור אישרו ענישה זו.

כמו כן יש לציין את רע"פ 7779/15 **חברת כץ עבודות צבע בע"מ נ' מדינת ישראל** (2016), הדומה בנסיבותיו לעניין **זקן**, הגם שלא כלל הסרת מחדל. באותו מקרה נקבע מתחם עונש הולם שבין שנת מאסר בפועל לבין שלוש שנות מאסר בפועל, ובסופו של דבר נגזר על הנאשם, ברכיב הענישה של המאסר בפועל, עונש של 20 חודשי מאסר. ערכאות הערעור אשרו את הענישה.

29. על רקע כל אלה אני קובע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא, ברכיב המאסר בפועל, הינו בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

ה. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

30. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הוא רשאי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות המפורטות בהוראות סעיף 40יא לחוק העונשין.

31. באשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו בתוך מתחם העונש ההולם הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם אין הרשעות קודמות כלשהן. מדובר, כמובן, בנסיבה מהותית לקולת העונש.

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע הן בנאשם והן באשתו, שמצבה הרפואי אינו שפיר.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן. ההודאה ניתנה אמנם רק לאחר שכבר החלה שמיעת הראיות, אך עדיין בשלב מוקדם יחסית. בנוסף, כפי שהדברים גם באו לידי ביטוי בדברו האחרון של הנאשם לעונש, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, ואף זאת יש לזקוף לזכותו.

נתוניו האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - הראיות והנתונים שהובאו לפניי, בשלב הטיעונים לעונש, אכן תומכים בטענת ב"כ הנאשמים כי עסקינן בנאשם שבמשך שנים ארוכות ניהל ומנהל אורח חיים נורמטיבי, שאף התאפיין בתמיכה באחרים ובנתינה לזולת.

32. העולה משקלול הנסיבות והשיקולים דלעיל הוא שמיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם הוא ברף התחתון של המתחם - וכך אני קובע.

33. לבסוף, כיוון שמדובר בעבירות כלכליות מובהקות, פשיטא כי הענישה חייבת לכלול גם רכיב כלכלי.

בהקשר זה הגיעו ב"כ הצדדים, כאמור, להסכמות, שהינן מקלות-יחסית. יחד עם זאת, בהתחשב בהסרת המחדל במלואו ובמאמצים הכלכליים הניכרים שהנאשמים נדרשו לשאת בהם לצורך זה, מדובר בהסכמות שהן בגדר הסביר. לפיכך, חובת בית המשפט היא לכבדן. כמעט אין צריך לומר, כי אלמלא הוסר המחדל במלואו היו הקנסות המושגים על הנאשמים גבוהים בהרבה.

ו. סוף דבר:

34. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת 1:

קנס בסך של 50,000 ₪.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.6.17 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשמת 1 לא תשלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

נאשם 2:

(א) 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

נאשם 2 יתייצב לריצוי עונשו בבית המעצר ניצן, ביום 15.1.17 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמים יואיל ליצור בהקדם האפשרי קשר עם שלטונות שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח מיון מוקדם של נאשם 2 אשר יקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות חוק מס ערך מוסף או הוראות פקודת מס הכנסה.

(ג) קנס בסך של 130,000 ₪, או ארבעה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.9.17 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, יום ראשון י"ח כסלו תשע"ז, 18 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.